

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

GYVENSENOS POKYČIŲ REIKŠMĖ ENDOMETRIUMO VĖŽIO RIZIKOS MAŽINIMUI

Autorė. Karolina KOLOSOVAITĖ, VI kursas.

Vadovė. Doc. Dr. Diana BUŽINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos instituto Akušerijos ir ginekologijos klinika.

Tikslas. Atsižvelgiant į naujausią mokslinę literatūrą, aprašyti gyvenimo būdo įtaką endometriumo vėžio išsivystymui ir įvertinti jo reikšmę mažinant ligos riziką.

Metodai. Literatūros šaltinių paieška vykdyta Pubmed ir Google Scholar duomenų bazėse naudojant raktinius žodžius: *“endometrial cancer patogenesis”, “EC prevention”, “obesity”, “risk factors”, “physical activity”*. Identifikuotos 346 temą atitinkančios publikacijos, pašalinus dublikatus, nepilnus straipsnius ir tyrimus su gyvūnais į galutinę analizę įtraukti 18 straipsnių (2015 – 2025 m. anglų kalba).

Rezultatai. Endometriumo vėžys yra viena dažniausių ginekologinių piktybinių ligų. Daugiau nei 50 % visų ligos atvejų siejama su nutukimu. Epidemiologiniai tyrimai rodo, kad 57 % vėžio atvejų išsivysto dėl perteklinio riebalinio audinio. Didėjant kūno masės indeksui rizika ženkliai auga: KMI >30 kg/m² padidina riziką 2,6 karto, KMI >35 kg/m² – 4,7 karto, o KMI ≥40 kg/m² siejama net su 6 kartus didesne mirtingumo ir vėžio rizika. Kiekvieni papildomi 5 KMI vienetai padidina riziką 50 %. Nutukimas lemia hormoninius ir metabolinius pokyčius, kurie skatina kancerogenezę endometriume: padidėja aromatazės aktyvumas, estrogenų gamyba, mažėja lytinius hormonus surišančio globulino, vystosi hiperinsulinemija ir adipokinių disbalansas. Netekus ≥5 % kūno svorio, endometriumo vėžio rizika sumažėja 29 %, o svoriui sumažėjus ≥10 %, net 44 %. Nechirurginės strategijos, tokios kaip fizinis aktyvumas, sumažina riziką iki 30 %, o ilgalaisis sėdėjimas ją didina nepriklausomai nuo aktyvumo. Nutukimas yra stipriausias modifikuojamas endometriumo vėžio rizikos veiksnys, o svorio kontrolė – viena efektyviausių prevencijos priemonių, mažinanti tiek sergamumą, tiek ligos atkryčio tikimybę.

Išvados. Hormonų disbalansas, adipokinių veikla, uždegiminiai procesai ir metaboliniai sutrikimai sukuria palankias sąlygas endometriumo vėžio iniciacijai bei progresijai. Tikslingas svorio mažinimas, fizinis aktyvumas yra veiksmingos prevencijos priemonės, galinčios reikšmingai sumažinti vėžio riziką, pagerinti gydymo rezultatus ir sumažinti mirtingumą.

Raktažodžiai. EV prevencija; endometrioidinio vėžio patogenezė; nutukimas; rizikos faktoriai; fizinis aktyvumas.